І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 193. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 25-го ЖОВТНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, OCTOBER 25, 1974 No. 193. VOL. LXXXI.

ЗАКУП БОРГОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ДОМУ УНС ДОБІГАЄ ДО ПІВ МІЛЬЙОНА ДОЛЯРІВ

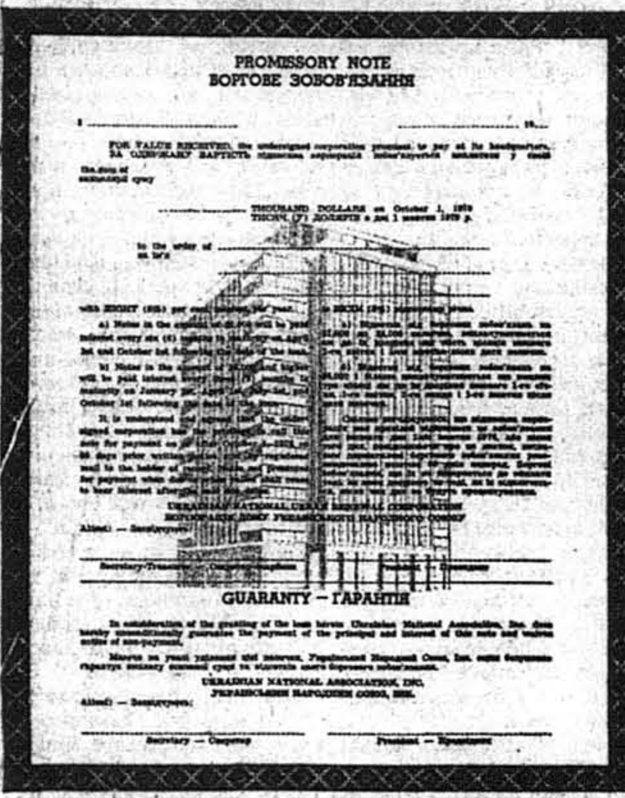
PROMISSORY NOTE
БОРГОВЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

GUARANTY — ГАРАНТІЯ

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ, ІНК.

Secretary — Секретар
President — Президент

Фотокопія (поменшена) ґарантованого УНСоюзом Боргового Зобов'язання

Джерзі Ситі. — З Головної Канцелярії Українського Народного Союзу інформують, що закуп Боргових Зобов'язань Дому УНС з кінцем минулого тижня переступив суму 400,000 долярів і тепер уже добігає до пів мільйона. Якщо попит членів УНСоюзу за цими можливостями інвестицій їхніх ощадностей продовжуватиметься з дотеперішнім зацікавленням, яке з кожним днем збільшується, то можна очікувати, що мета випуску цих Зобов'язань — вісім з половиною мільйона долярів, буде досягнена в передбаченому часі.

Як уже інформовано, допоміжна Корпорація Дому УНС випустила з днем 1-го жовтня — на бажання членів УНС та на рекомендацію Головної Контрольної Комісії УНС — т.зв. Боргові Зобов'язання, даючи членам УНС нагоду інвестувати свої ощадності на вісім відсотків на протяг п'ять років. Відсотки виплачується від Зобов'язань до п'ять тисяч долярів два рази річно, а від Зобов'язань на п'ять і більше тисяч долярів чотири рази річно. Зобов'язання та відсотки від них мають беззастережну ґарантію УНСоюзу. Зобов'язання випущено з тією метою, щоб здобутими з їх продажу фондами заступити затягнені в банках на більші відсотки позички на покриття частини коштів новозбудованого 15-поверхового хмаросягу УНСоюзу. Боргові Зобов'язання можуть набувати тільки члени УНСоюзу і — як інформують з Головної Канцелярії УНС — ряд наших громадян вступили в члени, щоб могти скористати з цієї доброї нагоди для інвестиції їхніх ощадностей. Зобов'язання набувають також Відділи УНС, інвестуючи в них свої братські фонди.

В усіх справах відносно цих Боргових Зобов'язань можна звертатися до секретарів місцевих Відділів УНС, або безпосередньо до Головної Канцелярії в Джерзі Ситі.

ВІДДІЛИ УНС ЛОС АНДЖЕЛЕСУ І САН ФРАНСІСКО ВІДБУЛИ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

Сан Франсіско. — Користаючи із короткого побуту головного предсідника Иосипа Лисогора на заході країни з нагоди його участи в Крайовому Конґресі Братських Союзів у Ляс Веґас з кінцем минулого місяця, Відділи Українського Народного Союзу у двох найбільших українських скупченнях на західньому побережжі, у Сан Франсіско і в Лос Анджелесі, відбули свої організаційні наради в рямках теперішньої осінньої організаційної кампанії, кінцевою метою якої є здобути шість тисяч членів та збільшити загальну кількість членства УНС до 90,000.

У ЛОС АНДЖЕЛЕСІ Відділи 79 і 257 відбули наради в неділю, 29-го вересня, після полудня в залі Українського Культурного Осередку. Наради відкрив і ними проводив предсідник 257-го Відділу Августин Рудник, вітаючи приявних та, зокрема, головного предсідника Иосипа Лисогора та його дружину пані Марію. Після доповіді п. Лисогора про загальний стан і розвиток УНСоюзу в цьому році, відбулася дискусія, в якій забирали слово Володимир Стойко, Августин Рудник, Петро Сильчак, Євген Людкевич, Остап Ґац, Михайло Гура, Зенон Захар та інші. Крім організаційних справ та, зокрема посилення організаційної праці і членської кампанії, обмірковано також пляни для відзначення 80-річчя УНС та 25-річчя 257-го Відділу, можливість придбання „Союзівки" для західніх стейтів, наладнання тісніших зв'язків між Відділами і Головною Канцелярією УНС тощо. Володимир Стойко, голова Українського Культурного Осередку, поінформував про цей Осередок, який тепер достосовується до збільшених потреб громади коштом понад 25,000 дол.

Після цих організаційних нарад УНС гол. предсідник И. Лисогір мав зустріч з громадянством, в якій взяло участь понад 60 представників місцевих установ і організацій.

У САН ФРАНСІСКО організаційні наради відбулися попереднього четверга і п'ятниці, 26 і 27-го вересня, в залі української католицької парафії. Наради відкрив і ними проводив предсідник 486-го Відділу М. Кісь, секретарював Я. Блищак. На початку нарад окремо вша-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Автомобільній індустрії загрожує рецесія

Детройт. — В окремому зверненні до Уряду у Вашинґтоні і заінтересованих сторін висловив турботу автової індустрії ЗСА відповідальний керівник компанії Крайслера Линн А. Товзенд, заявляючи, що якщо президент Форд не застосує негайних заходів, щоб привернути довір'я консумента до вартости американського доляра, то в найближчому майбутньому автова та будівельна індустрії попадуть у серйозну рецесію. Він висловив думку, що теперішній спад автової індустрії може перекинутись на інші ділянки економії і стати причиною загальної господарської катастрофи.

Виступ Линн Товзенда подиктований був, як загально вважають, спадом зацікавлення консументів новими моделями авт, випущених на 1975 рік. Більше як 20 відсотків покупців, в порівнянні з минулим роком, здержались від купівлі нових авт і керівництва усіх чотирьох великих корпорацій — Крайслер, Форд, Дженерал Моторс і Амерікен Моторс знайшлись в дуже клопотливому положенні. Преса відмітила також великий спад бондів і стаків згаданих корпорацій, який зійшов до рівня з 1957 р. Частина американського суспільства, заявив Товзенд, послухавши президента Форда, який закликав населення обмежитись у витратах, перестала купувати авта і посілості, які вимагають більшого вкладу гроша. Були також інші причини спаду купівлі авт, а одною з них є високі відсотки від позичок. В місяці жовтні 1973 року згадані компанії продали були 268.493, а в жовтні 1974 р. тільки 170.972 авта.

Г. Кіссінджер мав довшу розмову з Л. Брежнєвим

Москва. — Тут почались 23-го жовтня інтенсивні переговори державного секретаря Генрі Кіссінджера з представниками совєтського уряду, а також відбулася довша зустріч між Г. Кіссінджером і генеральним секретарем КПСС Л. Брежнєвим. Ніяких інформацій про хід переговорів досі не подано, хоч в загальному між американцями в Москві переважає досить песимістичний настрій. Навіть сам Г. Кіссінджер не виявляє свого звичайного оптимізму, постійно підкреслюючи труднощі, перед якими находяться обидві сторони. Найсуттєвіше в тому це, що ніхто з американців, включно з Кіссінджером, не певні, які властиво є справжні інтенції совєтського режиму: хоче він відпруження, чи тільки намагається виграти на часі і при найближчій нагоді, якщо така десь у світі заіснує, знову спричинити нову міжнародну кризу. В загальному на такі песимістичні настрої вплинув факт, що совєтський уряд не дав дозволу на в'їзд до СССР кореспондентові журналу „Тайм" С. Талботу, який належав до групи кореспондентів, акредитованих при Г. Кіссінджеру. Про те, як в СССР розуміють „відпруження" і „співробітництво" засвідчує той факт, що СССР не погодився на те, щоб при започаткуванні спільного космічного американсько-совєтського польоту були присутні американські кореспонденти, хоч з боку ЗСА совєтські кореспонденти мають повне право в цьому брати участь. Все це, очевидно, не створює пригожої атмосфери і насторожує обидві сторони і навіть найкраще наставлених до справи детанту американців.

Як інформують, Г. Кіссінджер має за завдання обговорити в Москві справу обмеження атомового збросння, справу можливої зустрічі президента Форда і Брежнєва у Владивостоці наступного місяця та справу переговорів про повне замирення на Близькому Сході. Г. Кіссінджер зупиниться в Москві до 27 жовтня.

Річард Ніксон знову у шпиталі

Сан Клементе, Кал. — Колишнього президента ЗСА Ричарда М. Ніксона у вечірніх годинах 23-го жовтня знову перевезено до Меморіял Госпітал Медікал Сентер в Лонґ Біч, Каліфорнія, бо наступили нові комплікації хвороби флебіту в його нозі. Д-р Джон С. Люнґрен, який опікується Р. Ніксоном, заявив в телефонічному інтерв'ю, що він рішився поновно перевести кол. президента до шпиталю після того, як побачив, що лікарство на розбивання згустків крови, яке Ніксон приймає, перестало ділати. Ще не вирішено, які дальші міри будуть прийняті для дальшого лікування.

Рокефеллер хвилево не даватиме вияснень для преси

Вашинґтон. — Нелсон Рокефеллер, віцепрезидент-номінат, видав у вівторок, 22-го жовтня, заяву, що він не даватиме будь-яких вияснень для преси аж до його черґов. виступу перед двома конґресовими комісіями, які обмірковують тепер його номінацію на віцепрезидента ЗСА. Таке своє рішення Рокефеллер виправдує перевантаженістю запитами і відповідями, про що свідчить факт, що в одному дні він мав сім запитів в прерізних справах від репортерів однієї тільки газети. „Це прямо немає фізичної можливости перевіряти та давати відповіді й інформації, що їх прохає преса, при рівночасному постачанні всіх інформацій, що їх бажають конґресові комісії" — заявив Нелсон Рокефеллер.

ЕФ-БІ-АЙ ЗАТРУДНИТЬ БІЛЬШЕ ЧОРНИХ І ЖІНОК

Чикаґо. — Федеральне Бюро Інвестиґації потребуватиме більше аґентів чорних, еспано-мовних і жінок для поборювання злочинности серед цих прошарків населення — заявив директор ЕфБіАй Кларенс М. Келлі на пресовій конференції в Чикаґо. Це не значить, заявив Келлі, що затруднюватиметься кого небудь негайно, бо селекція до цієї установи переводиться дуже повільно і обережно.

Українські артисти виступлять у Бібліотеці Лінкольн-Центру

Ню Йорк. — Меццо-сопрано Ганна Шерей Калина Чічка-Андрієнко виступлять з програмою творів українських композиторів у Бібліотеці Лінкольн - Центер, 111 Амстердам Авеню, 65 зулиця, в середу 30 жовтня. У програмі твори Миколи Лисенка, Олександра Кошиця, Миколи Леонтовича, Миколи Фоменка, Кирила Стеценка, Ігора Білогруда, Федора Євсевського, Володимира Грудина та Константина Данкевича. Вступ на концерт вільний. Початок о год. 6.30 вечора.

ВАТИКАНСЬКИЙ СОБОР ЗАКЛИКАЄ ДО ПОШАНИ ПРАВ ЛЮДИНИ

Рим. — Ватиканський Синод, в якому бере участь понад 200 кардиналів, архиєпископів і єпископів Католицької Церкви з цілого світу, та який все ще не осягнув, згідно з повідомленням пресових кореспондентів, згоди у принципових питаннях, прийняв в середу, 23 жовтня, окрему резолюцію, проголошену пізніше окремим комунікатом Ватикану, в якій наголошується зокрема право кожної людини на забезпечення харчами, соціяльною опікою, культурною і політичною свободою та релігійною вільністю.

Більшість учасників Синоду висловили також свою думку відносно рівноправности жінок у Церкві, заявляючи, що пропоноване зрівняння це комуністична ідея, яка має на меті підірвати основи Католицької Церкви в світі. До цієї справи забирали голос кардинал Войтина з Кракова, який вважає, що одинокою перфектною жінкою була тільки Мати Божа, митрополит Максим Германюк з Канади, який перестерігав перед „зрівнянням", піддержуючи думку більшости, яка вважає, що це комуністична ідея, та архиєпископ Бартолетті, який пропонував дальші студії над цією проблемою.

Найбільш помітне враження на присутних в Римі кореспондентів викликав опублікований на 1,200 слів документ „звернення до світу", що домагається признання і пошанування людських прав. Цей апель-резолюція був прийнятий майже одноголосно при трьох голосах, що стрималися. Загально вважається, що проголошений Ватиканом документ дасть заохоту тим, які вже роками змагаються за пошанування людських прав у світі, і тим, які переносять на собі тиск урядів і режимів, що нехтують людськими правами. Документ закликає також до відбуття міжнародної конференції в тій справі в рямках Об'єднаних Націй.

Намагаються ліквідувати рештки селянської незалежности на Литві

Вільна. — Юозас Зукаскас, голова відділу розселення у Міністерстві сільського господарства Литовської ССР, поінформував, що совєтський режим збільшить рекомпенсаційні оплати для всіх тих селян, які погодяться врешті покинути свої невеликі селянські господарства і переселяться до спеціяльно побудованих колгоспних сіл. Згідно з інформацією з Литви кореспондента „Ню Йорк Таймсу" з 24 жовтня Гендрика Смита, в 1973 році переселилось до колективних сіл 6.400 селянських родин, яким уряд виплатив понад 20 мільйонів карбованців. В пляні переселення яких 100,000 селянських родин, які досі не були управнені до рекомпенсати, але яким уряд тепер рішив таку рекомпенсату за їхні господарства дати, якщо вони погодяться їх покинути і переїхати до колгоспних сіл. Повідомлення у цій справі було опубліковане ще вчервні цього року, але досі серед селян, як повідомила газета „Совєтська Литва", ця пропозиція уряду не викликала ентузіязму і переселення поступало „дуже повільно".

Литовські селяни продовжують боротися за те, щоб мати право на власні господарства, не зважаючи на це, що ще в 40-их роках на Литві законом була запроваджена „суцільна колективізація" сільського господарства. Насильне включування селян до колгоспів викликало активний спротив і звичайно це спричиняло репресії режиму та виселювання литовців на Сибір, де ними наповнювано концтабори. У висліді цього спротиву ще по сьогодні на Литві, як інформує американський кореспондент на основі совєтських матеріялів, „більше половини селян живе на своїх малих господарствах, відмовляючись включатися до новозбудованих сільських (колективних) осель. И. Зукаскас повідомив, що з 375, тисяч індивідуальних сільських господарств на Литві після закінчення Другої світової війни ще осталося яких 208,000".

Совєтський уряд платить селянам порядком рекомпенсати 3,500 карбованців, а а крім того дає 15-річний кредит на суму 4,500 карбованців на купівлю власного дому у колективному селі, де новозбудований дім за офіційною оцінкою має коштувати 10,000 до 12,000 карбованців. Щоб піти на зустріч литовському індивідуалізмові, режим зрезиґнував з будівництва три і більшеродинних домів, а будує виключно одиородинні доми. Незалежно від того режим робить і інші заходи, щоб таки добитись суцільної колективізації литовського селянства і повної ліквідації самостійних сільських господарств.

В Югославії судять дисидентів

Беоґрад. — Юґославський суд засудив на п'ятирічне ув'язнення 74-літнього д-ра Джуру Джуровіча, колишнього активного противника Тіта і сторонника національних протинімецьких партизан ген. Дражі Міґайловича. Джуровіча обвинувачено у публікуванні статтей у закордонних журналах. Разом з ним засуджено 49-літню Заґорку Стояновіч-Ковіч, яку обвинувачувано у допомозі для д-ра Джуровіча при нелеґальному пересиланні машинописів за кордон. Її засуджено на три роки ув'язнення. Д-ра Джуровіча комуністичний суд судив вперше безпосередньо після війни і він находився в тюрмі до 1962 р., пробувши в ув'язненні 17 з присуджених йому 20 років. Видаючи присуд, суддя Драґомір Ніколіч сказав, що такий високий присуд має служити як „превентивний засіб і повинен вплинути на мораль громадянства".

Крім того у Беоґраді продовжується слідство проти групи 32 комуністів-сталінців, які мали б готувати змову проти Тіта у погодженні з совєтською розвідкою. Справу цієї групи юґославські чинники намагаються якнайменше розголошувати і деякі коментатори вважають, що голосно розреклямований суд над д-ром Джуровічем - націоналістом мав би „притемнити" справу юґославських комуністів — противників Тіта.

У Задар, Хорватській республіці, арештовано 15 осіб, закидаючи їм співробітництво з закордонною хорватською організацією Усташів, політичної групи, яка змагається за незалежність Хорватії і під проводом якої Хорватія була незалежною державою під протекторатом гітлерівської Німеччини та фашистської Італії. Всіх їх судитимуть наступного місяця. Поліція шукає ще за однією особою, яка мала б належити до цієї групи.

В ЧИКАҐО ВРОЧИСТО ЗАКІНЧЕНО БУДОВУ СОБОРУ СВ. ВОЛОДИМИРА Й ОЛЬГИ

Чикаґо (М. Денисюк). — В суботу й неділю, 12 і 13 жовтня ц. р. тут відбулося врочисте відзначення закінчення будови собору святих Володимира й Ольги. В його програмі відбулося також благословення приходства з приміщеннями для парафіяльного уряду й з мешканнями для отців-душпастирів.

Святкування почалося в суботу по полудні Великою Вечірнею із Всеночним. Того ж дня ввечорі в авдиторії школи Шопена відбувся концерт парафіяльних мистецьких ансамблів. Виступали мішаний і жіночий хори „Прометей" під управою проф. Р. Андрушка із фортепіяновим супроводом пані Н. Савин, вокальне тріо „Незабудьки" під мистецьким керівництвом пані М. Плешкевич, артисти (рецитатори) й танцювальна група Театральної Студії Молоді — мистецькі керівники Ліля й Любо Цепинські і пані Рома Турянська — рецитація. Був теж гостинний виступ Христини Липецької (меццосопрано) з Детройту при фортепіяновому супроводі проф. Ігоря Білогруда. Програму вечора вела пані Орися Гарасовська.

В неділю вранці парафіяльні отці - душпастирі — о. крилошанин П. Джулинський, о. крилошанин М. Бутринський, о. д-р І. Тилявський і о. І. Кротець — відслужили врочисту Святу Літурґію, під час якої співав великий мішаний хор „Прометей" під управою проф. Р. Андрушка. Проповідь виголосив о. крилошанин М. Бутринський. Після Святої Літурґії перед собором відбулося відкриття таблиці на пам'ятку благословення собору в 1973 році, чого довершив тоді Блаженніший Патріярх Йосиф у сослуженні чотирьох Владик, духовенства та в присутності тисячних мас народу. Від собору учасники перейшли процесійним походом до приходства, що його поблагословили отці-душпастирі. Після благословення виголосив промову від Парафіяльної Ради головний радний інж. С. Голяш.

Врочистості закінчено бенкетом - гостиною в авдиторії собору. Гостину розпочав промовою - подякою перший головний радний д-р О. Фаріон, а проводив гостиною о. настоятель М. Бутринський. Крім парафіян, учасниками гостини були обидва архітекти (собору — інж. Я. Корсунський і приходства — інж. О. Бараник), представники міської адміністрації та українських громадських організацій, від яких привітальну промову виголосив голова об'єднаного УККА, адвокат Ю. Куляс. Від православного катедрального собору промовляли настоятель о. Ф. Білецький і голова Парафіяльної Ради п. І. Матулко. Головним промовцем на гостині був проф. д-р В. Маркусь, секретар Парафіяльної Ради. Мистецьку програму на бенкеті виконала оркестра лікарів під мистецьким керівництвом д-ра В. Касараби з баритоновим сольом д-ра І. Рудавського й вокальним тріо (д-р І. Рудавський, д-р О. Шандра й д-р В. Трухлий). Кінцеве слово виголосив о. крилошанин П. Джулинський, перший парох собору. Закінчено гостину піснею „Достойно є".

Створення парафії (за традиційним українським стилем) святих Володимира й Ольги проголосив Блаженніший Патріярх Йосиф в 1968 році, під час своєї першої душпастирської подорожі в ЗСА. Побудовано

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЮВІЛЕЙ 327-го ВІДДІЛУ УНС

Т-во „Запорізька Січ", 327 Відділ Українського Народного Союзу в Гемпстеді, Лонґ Айленд, влаштовує в неділю 27-го жовтня ц. р. ювілейний бенкет з нагоди 50-ліття свого існування. Бенкет відбудеться в залі нового модерного дому УКЦеркви св. Володимира при Юніондейл евеню в Юніондейл. Мистецьку частину бенкету виповнять: солістка Христя Карпевич, гуморист Іван Керницький — Ікер і танцювальна група пані Осененко.

Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу репрезентуватиме д-р Іван Флис, перший заступник головного предсідника УНСоюзу.

В Рочестері помер о. Степан Городецький

Рочестер, Н. И. — Основник і бувший парох української католицької церкви Богоявлення в Рочестері, Н. И., св. п. о. Стефан Городецький, помер в четвер, 24-го жовтня, 1974, на 81-му році життя та на 50-му році священства. Народжений в Західній Україні, св. п. о. С. Городецький був хорунжим Українських Січових Стрільців, четарем УГА, командиром Української Армії, членом ОУН та суспільно-громадським діячем на рідних землях, на еміґрації і в новій країні свойого поселення. В Україні був душпастирем Стинова, Липиць (Горішньої і Долішньої) та Урманя-Дрищева, опісля в Шариках і Лусках на Словаччині, у Форгаймі, Ерлянґені і та Мюнхені в Німеччині. По приїзді до ЗСА, заснував парафію у Флінт, Міч., а опісля парафію при церкві Богоявлення в Рочестері.

Осиротив дружину Марію, сина Ярослава з дружиною Олею, дочок Ніну Лоренс, Лідію Хомяк і Дарію Оглюк, десять внуків та численну родину в Україні, Америці і Канаді.

Тіло покійного спочиває в церкві Богоявлення в Рочестері, де й будуть відправлені Богослужби в п'ятницю, суботу і неділю, 25-27 жовтня. Похорон відбудеться в понеділок, 28 жовтня, о год. 10 рано з тієї ж церкви. В похоронах візьме участь Владика Йосиф Шмондюк.

Тарас Ліськевич, провідний член Пласту і видатний громадянин, помер у Чикаґо

Чикаґо. — В останній хвилині наспіло повідомлення, що в середу, 23-го жовтня, тут помер ненадійно на 62-му році життя провідний діяч Пласту та видатний громадянин, активний член пластового 472-го Відділу Українського Народного Союзу, св.п. Тарас Ліськевич, народжений 22-го листопада 1912-го року в Яворові в Західній Україні. Був членом Головної Пластової Булави. Загальна панахида в похоронному заведенні Музики в четвер, 24-го жовтня, наступного дня, в п'ятницю 25-го жовтня, в тому ж похоронному заведенні буде відправлена пластова Панахида, а похорон в суботу, 26-го жовтня, о год. 10:30 з похоронного заведення до церкви й опісля на цвинтар.

Осиротив дружину Анну та дітей Уляну Іванну і Тараса Нестора та ближчу і дальшу родину.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Перше завдання

Першим і самозрозумілим завданням і бажанням не тільки кожної людини, але й кожного створіння, є якнайдовше користати із цього першого, наданого нам нашим Творцем права — права на життя. Це в однаковій мірі відноситься і до людських спільнот — народів, племен, громад. Бажання, часто навіть природний інстинкт самозбереження диктує нам прерізні шляхи і засоби, щоб могти з цього права на життя користати.

Таким першим і основним засобом для самозбереження нашої української громади в цій та інших країнах нашого поселення треба вважати справу рідного шкільництва. Наші попередники-піонери не мали навіть у малій мірі таких можливостей збірного використання цього засобу самозбереження, як маємо його ми тепер. Але свідомість і цей же інстинкт самозбереження казав їм виховувати своє насліддя в рідному українському дусі, передати їм рідні традиції і культурні надбання, навчити їх рідної мови. Сьогодні нашим родинам вітально допомагають у цьому наші рідні школи. Аби тільки наші родини з цього здавали собі справу і про це пам'ятали. Занедбання цього було б рівнозначне із самогубством.

Уже, мабуть, можна б скласти грубі томи із цих матеріялів на ці теми, що були надруковані на сторінках цього щоденника. Але від деякого часу з різних громад наспівають повідомлення, які оправдано можуть викликувати велику тривогу за теперішній стан та за можливості дальшого розвитку цього нашого першого завдання, нашого рідного шкільництва. В такій ситуації радитиме в Клівленді, Огайо, з кінцем цього тижня, 26 і 27 жовтня, З'їзд Шкільної Ради Українського Конгресового Комітету та Централі Опікунів Шкіл Українознавства. Радитимуть кваліфіковані знавці проблеми і ми, як громада, повинні не тільки трафаретно побажати їм успіхів, але й — як кажуть — з рукою на серці запевнити їх, що ми, поодинці, як громадяни, і разом, як громада, докладемо всіх сил і зусиль, щоб допомогти їм у цьому їхньому першому завданні з глибини серця і — з глибини кишені. Самозбереження бо нашої громади є не тільки їхнім, але і нашим таки справді святим обов'язком.

30-річчя відновлення неволі

У половині жовтня цього року советська компартія примусила ввесь український народ в Україні „торжественно" візначати 30-річчя з часу, коли Червона армія захопила під свою контролю всі без вийнятку українські землі. Офіційно ця подія називається „визволенням України від німецько - фашистських загарбників".

Як відомо, восени 1944 року з українських земель відступили останні частини німецько - гітлерівських збройних сил, які окупували Україну ще в 1941 році, розгромивши советську армію. З цієї нагоди московська „Правда" написала про „велике торжество советської України", відзначуючи, що, мовляв, „повністю визволена її земля від німецько - фашистських загарбників. Червона армія виконала своє святе завдання: жадного озброєного німця немає більше на території українського народу".

Очевидно, ніхто не буде оспорювати того, що ліквідація німецько - гітлерівської окупації була величезним позитивом для українського народу. На жаль, однак, цю жахливу трирічну окупацію німецьких „юберменшів" заступила окупація України „Братнім російським народом", який в нічому щодо метод і жорстокости не уступається німецько - гітлерівському теророві.

Сьогодні український народ приневолений відзначувати 30-річчя відновлення своєї неволі, яку на своїх тригранних багнетах принесла Червона армія. Започаткована проти німецьких окупантів визвольна боротьба ОУН і Української Повстанської Армії продовжувалась також проти нових советсько - російських окупантів. Ця боротьба тривала до початку 50-х років і тільки з використанням переваги у збройній силі пощастило Москві закріпити своє панування над Україною.

30 років советсько - російської неволі супроводилося і супроводиться політикою плянового і безоглядного нищення українського народу шляхом масового вивезення українського населення на північ, вимішування населення і заселювання України іншими національностями, а в першій мірі росіянами, насильною русифікацією, терором, систематичним ліквідуванням інтелектуальної та культурної еліти українського народу. В такій дійсності справді трагікомедією є примусове відзначування „ювілею" 30-річчя.

Осип Зінкевич

ЗА ЯКИЙ „ОСТАННІЙ" ОБОВ'ЯЗОК НАЦІОНАЛІСТИЧНОЇ ҐЕНЕРАЦІЇ

Проблему „останній обов'язок націоналістичної ґенерації" поставлено правильно, не зважаючи на те, що самим поставленням проблеми інкримінується діячам старшої ґенерації всіх трьох відламів ОУН почуття вини за невиконання обов'язку, який вони повинні були виконати. Шукання розв'язки „націоналістичної проблеми" є позитивним явищем, коли позбутися порожньої фразеології і бомбастики у дискусії, якою нас кормить більшість сеньйорів всіх трьох відламів ОУН у своїх статтях.

У всіх трьох дотеперішніх виступах на сторінках „Свободи" (А. Камінський, М. Сосновський, Я. Гайвас) пропонується помилкову розв'язку, або підходиться до цього питання з помилкових позицій:

У першому — пропонується „ділово - організаційні конфігурації, якщо не фузії поодиноких націоналістичних середовищ", що на практиці було б своєрідним об'єднанням ветеранів трьох ОУН, штучним твором, який знайшов би схвалення хібащо серед мрійників. Такий новий твір - конфігурація задовольнив би псевдо - патріотичні почуття багатьох сеньйорів „останньої" націоналістичної ґенерації, які могли б відзначати цю „подію", як колосальне досягнення перед відходом. Це ще раз доказало б, що атмосфера у нас не відпружена і що ми знову повертаємо назад колесо історії, повертаючись до монократичних практик авторитарного націоналізму. Це було б поверненням до дійсности тридцятих років, одобренням і схваленням всіх дотеперішніх помилок, які не лише мають неґативний вплив на цілість українського політичного й суспільно - громадського життя, але й є гальмом у розвитку громадської думки і у веденні визвольної боротьби.

У другому — найбільш *реальному підході*, автор не бачить жадних перспектив для зближення між трьома ОУН і виразно заявляє, що таке завдання „не під силу" сеньйорам націоналістичної ґенерації.

У третьому — прекрасно виложені думки далекі від конкретности, проблеми не розв'язують і навіть не вказують, як її розв'язати. Не завжди гарно виложені загальники можуть розв'язати складні проблеми.

Отже, в чому суть справи? Де лежить корінь лиха? Чому одні провідні діячі трьох ОУН переживають тяжке почуття вини за минулу й теперішню дійсність, а інші знову ж стараються в зародку вбити всякий прояв здорової думки, не говорячи про критику, щоб наперекір історичним фактам, залишитися кришталь-но - чистими і незаплямленими.

У багатьох зроджується дуже логічне питання: чи український організований націоналізм (ОУН) відіграв у нашій модерній історії позитивну чи неґативну ролю?

Відповідь на це питання може бути така:

Націоналізм 30-40-их років, навіть зі своїм вождівством, зі своїм автократизмом і цілим рядом практик, які залишили неґативні наслідки, треба розцінювати, як явище доби, чи даного етапу, без чого нам не можна було обійтися, як реакцію на довговікове поневолення. Цей н а ц і оналізм (ОУН-івський) ставив собі за ціль екстремно - яскравими кличами зрушити суспільство, утвердити у ньому національні почуття та підготовити націю до нової боротьби за незалежність після програних визвольних змагань. Національно - нечіткі і розпливчасті соціялістичні і демо - ліберальні кличі того часу цього завдання виконати не могли. Міг це зробити лише націоналізм — о р г анізований (ОУН) на західніх українських землях і еміграції і неорганізований (визвольний рух) — на східніх. Боротьба з політичними противниками в передвоєнних роках, часто жорстоке і нечесне перенаголошування нацональних пристрастей — треба трактувати як конечність й історичну лекцію, яка ніколи не повинна була бути перенесена на внутрішньо - український ґрунт.

Коли цю передвоєнну внутрішню боротьбу можна хоч до деякої міри оправдати, то перенесення її у нутро самого націоналістичного середовища ОУН в часі війни — було тим основним неґативом, який залишив трагічні наслідки для цілого нашого народу.

Обосновання чи оправдання трагічних наслідків, які спричинив в українському народі розкол в ОУН, не видержує жадної критики. Антиісторичне з'ясування цієї події (зокрема визначається у цьому відношенні стаття в „Сучасності" — „УГВР, у 30-ту річницю її створення" (Липень - серпень, 1974 р.) після тридцятип'яти років часу викликає лише здивування і поглиблює ворожнечу в націоналістичному таборі, а не ліквідує її.

Хоч у нас ще немає відповідної історичної перспективи, все ж можна вже тепер зробити хоч скромний підсумок і з'ясувати, в чому були і є позитиви і неґативи українського організованого чи інтеґрального націоналізму.

До позитивів можна зараховати:

Виведення на міжнародну арену українського питання, яке вже ніколи не зможе зійти з неї чи бути зіпхане до рівня внутрішньо-російської проблеми;

Задемонстрування перед цілим світом небуденного героїзму і життєвости української людини в боротьбі за свободу і незалежність;

Утвердження в українстві національної свідомости і самостійницьких ідей.

Цих кілька позитивів оправдують до деякої міри необдуману і неекономну масовість українського повстанського руху.

До неґативів слід зарахувати (згадуючи найважливіші):

Розкол в ОУН на особистій не принциповій базі, в чому завинили обидві сторони і до чого немало спричинився чужий чинник (що вартувало б д о к ладніше прослідити);

Нездатність проводів обидвох тоді ОУН знайти спільну плятформу в боротьбі з окупантами;

Проводжування в життя монократичного націоналізму, що унеможливило розвиток української громадської думки та відродження українських д е мократичних сил;

Індоктринація молоді в повоєнних роках крайньоправою ідеологією довела до того, що велика частина цієї молоді є неспроможна вирватися з-під впливу минулого, щоб творити нове майбутнє або щоб мати свою критичну думку і її обстоювати;

Недопущення в усіх трьох ОУН в повоєнних роках так потрібної і прямо конечної основної ревізії теорії і практики монократичного ОУН. Коли всі три ОУН увели у свої плятформи і програми деякі елементи демократичности, то в практичному приміненні їх, вони від них цілком відступають і стоять непохитно дальше на позиціях 30-их років. Найменша спроба ревізії націоналістичної і д е ології сприймається, як ворожа провокація, а це відстрашує молодих людей від дискусії в цих справах, створюючи цим самим уніформовану думку, яка неспроможна вирватися з визначених „нагорі" рямців.

В останніх роках ситуація у цьому відношенні настільки погіршилася, що велика частина тих діячів трьох ОУН, які ще тому п'ять - сім років проявляли тенденції демократизації і ревізії, почали і вони поступово переходити на крайньо - праві позиції, у висліді чого, мабуть, і появилася стаття А. Камінського, в якій автор в ім'я трьох точок (синхронізація допомоги боротьбі в Україні, відношення до молодого покоління, зовнішня інформація) хоче увіковічнити минуле, задержати „статус кво" для „націоналістичних сеньйорів", замість шукати розв'язки скомплікованих проблем.

Сьогодні ми опинилися в такій ситуації, що під впливом крайньо - правої ідеології (яку важко назвати націоналістичною) у нас:

увіковічнюється к у л ь т незаступимости та довживотности в проводі всіх трьох ОУН;

Цей культ незаступимости поширився з епідемічною загрозою майже на всі ділянки нашого суспільного і політичного життя;

Страх перед ревізією теорії і практики ОУН, доводить до занику свобідної думки і вагінки на таких ревізіоністів націоналістичної монократичної ідеології, як Горновий, Полтава, Шумук;

Загрозливо поширюється і набирає права громадянства, під впливом монократичних практик, подвійна мораль у багатьох проявах нашого організованого життя: в теорії найсильніше наголошується наш демократизм і боротьбу за свободу, а в практичній дії все це заперечується і дуже часто досить неґуманно використовується.

„За який останній..."

І що остається у висліді цього?

Всі три ОУН стали відпихаючим чинником для молодшої і молодої ґенерації на еміграції. Розчарувавшись в еміґрантських практиках ОУН, деяка частина молоді шукає виходу в крайньо-лівих течіях (включно до троцкістських), перескакуючи від однієї крайности до другої. Інша — зокрема молоді професіоналісти — включається в культурне, наукове чи професійне життя. Через це, не зважаючи на великий інтелектуальний потенціял (зокрема молодих професіоналістів), всі три ОУН не мають поповнення молодими людьми, які бажали б більш професійно підходити в розв'язуванні тих чи інших ділянок націоналістичного середовища. Тому при кермі всіх трьох ОУН залишаються ті самі ветерани перед і воєнних років, з освітою передвоєнних років. У принципі (це ґенерація здебільшого 1900-1910 років народження) між ними немає жадної різниці (за дуже малими вийнятками) — їхня ментальність така сама, їхні погляди такі самі, а їхні переконання базуються дальше на Донцовському націоналізмі 30-их років. Їх ділить лише приналежність до трьох різних ОУН, яких вони віддали кращі роки свого життя, для яких працювали з повною самовідданістю аж до того ступеня, що деякі з них перетворилися у звичайних „апаратчиків". Єднає їх непохитне бажання, за всяку ціну залишитися при „владі", „на вершинах", на „своїх постах" і не поступитись ані на крок молодшим.

Ця дійсність сумна, ненормальна і наскрізь шкідлива довела до того, що в молодшої націоналістичної ґенерації, яка постійно програвала в боротьбі за зміну чи покращання існуючого стану, відпала всяка охота дальше боротися за ту зміну чи за „владу".

М. Сосновський не вірить („завдання не під силу") в можливість поєднання трьох ОУН без тієї молоді, яка втратила дальшу охоту боротися за покращання. Але таки А. Камінський має рацію. Саме А. Камінський краще збагнув ментальність провідних діячів всіх трьох ОУН, тому він і вийшов з такою тезою. Таке поєднан-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Іванна Савицька

З МОГО ВІКНА

„І що тебе не опущу аж до смерти, так мені Боже допоможи во Тройці Святій Єдиній і Всі Святі"! — Такими словами присягав в нашій Церкві не-українець своїй нареченій - українці. Присягав доброю українською мовою, голосно, гідно, спокійно і тією ж мовою читав при обіді подяку зібраним гостям.

Проблема мішаних подруж ще й далі актуальна. Проте, вона в обличчі дійсности поволі міняє свій характер і вимагає від нас деякої перевірки у поглядах.

Для тих, що приїхали до Америки двадцять - кілька років тому, проблема мішаних подруж була майже чужою. Ми в Західній Україні, хоч і жили по містах серед польського населення, вважали поляків своїми відвічними ворогами. Наші діти гуртувалися тільки і виключно в українських передшкіллях, початкових і (у великій частині) в українських середніх школах.

Частина нашої молоді була свідками таких польських жорстокостей, як нищення наших установ, погроми студентів, конфіската газет, цензура промов, перешкоди в зеленосвяточних походах, арешти невинних, трудноці в одержанні праці, заборона Пласту, Береза Картузька і т.п.

Отож, дівчата - українки уникали польського товариства, трималися поляків осторонь, а тих дівчат, що дружили з польськими студентами чи офіцерами — гостро осуджувалося і навіть накладалося на них товариський бойкот.

Сьогодні обставини зовсім інші. Наші передшкільні діти, через недостачу густої мережі українських садочків, зустрічаються з чужонаціональними дітьми вже в третьому - четвертому році життя.

Наша середньошкільна молодь і молодь студіююча вчиться нарівні і поруч з неукраїнською молоддю, чує інші мови і не боїться говорити своєю. Товариське і приязне наставлення всіх, що гуртуються по коледжах, чи по місцях праці, наближає молодь до себе, лучить її, дає нагоду до зустрічів, до дискусій, виміни думок. Спільна вечірка в школі, прогулянка по місті, якісь іменини чи прийняття, само собою, не є вже сьогодні табовані, як було воно колись.

Наша молодь, силою сприятливих обставин, зустрічає по школах друзів, приятелів. Нав'язується між молоддю зближення, симпатія, любов.

А вже що й казати про тих, що їдуть студіювати до Европи. Відірвані від дому і родини, попадають у чуже середовище, там же знайомляться з не-українцями і не рідко привозять собі пару.

Нікуди правди діти, дівчат більше чим хлопців, зокрема — дівчат з університетськими студіями. Коли ж зважити, що й хлопці женяться з чужинками (часто з меншими вартостями духовими й фізичними) тоді стане ясне, де причини мішаних подруж, бо навіть найгеніяльніший математик не оженить сімох хлопців з десятьма дівчатами, щоб три із них не залишились без пари.

Правда, обов'язок українських батьків робити все можливе, щоб їхні діти одружувалися зі своїми. Коли ж це часами не вдається, слід перевірити наше вороже наставлення до не-українців, нових членів родини. Відрікатися рідної дитини — це те саме, що втрачати подвійно. Краще, здається, пригорнути чужу дитину до себе, виявити тепло, зрозуміння і увагу, зискати прихильника не тільки для родини, але й для нашої спільноти.

Вся ота студіююча неукраїнська молодь і готові вже професіоналісти — це майбутнє Америки. Перед ними відкриті двері на високі пости і вплив тої молоді на політику майбутнього може колись пригодитися і нам.

Робити з не-українців — українців, зовсім не треба. І ми не хотіли б, щоб наші діти італійщились, францужились, чи раптом „ставали" айришами. Нам непотрібно перекиньчиків.

Нам потрібно прихильників, приятелів, симпатиків нашої справи, їхнього зрозуміння і підтримки.

При найбільших наших зусиллях тримати нашу молодь для себе, перевірка поглядів і, головно перевірка санкцій, як бачимо на життьових прикладах, конечна.

Голоси читачів

ЩЕ В СПРАВІ *„QUI PRO QUO"*

Ця в нашій пресі давніше часто вживана латинська фраза висловлює помилку в особі, а не в предметі. Мовляв, когось взято за когось іншого.

Тому переклад цієї фрази о. Й. Ч-им на „одно замість другого" граматично не є правильний, хоч відповідає змістові статті. Якщо автор конче хотів своїй статті дати латинський заголовок, то треба було змінити повищу фразу на „Quid pro quod", але це вже не була б загально досі вживана оригінальна фраза і такої ніхто досі не вживав.

Вол. Яворський
Мейплвуд, Н. Дж.

ЦСУ СССР інформує про „перевиконання" господарських плянів

Москва. — Центральне статистичне управління СССР подало до відома 20 жовтня звідомлення з вислідів виконання „державного пляну промисловістю СССР за дев'ять місяців 1974 року". Згідно з цим повідомленням, в СССР „виконані планові завдання і соціялістичні зобов'язання. Перевиконаний плян дев'яти місяців щодо об'єму реалізації і виробництва більшости важніших видів продукції. Понад плян реалізовано продукції на 5,5 мільярдів карбованців. Приріст промислового виробництва порівняно з відповідним періодом минулого року виніс 8,2 відсотків". Далі у повідомленні говориться, що „дев'ятимісячний плян перевиконаний всіми загальносоюзними і союзно-республіканськими промисловими міністерствами і всіми союзними республіками". Коли йдеться про Українську ССР, то у повідомленні подано, що вона виконала плян на 102 відсотки. У порівняні з таким же дев'ятимісячним періодом 1973 року Українська ССР збільшила виробництво щодо об'єму на 8, а видайність праці на 7 відсотків. В загальному по СССР видасність праці мала б збільшитися на 6,7 відсотків і „на рахунок збільшення видайности праці одержано 84 відсотків приросту продукції".

Алла Коссовська

КРАПЛИНКА БЕЗБАРВНОЇ РІДИНИ

(Оповідання)

2

Надійка кинулася була до дзеркала, але раптом зблідла і скинула обидві руки до шиї. Її очі сполохано закліпали довгими віями і, гарячково мацаючи шию, вона намагалася розстрібнути замочок нашийника.

— Надійко, що тобі? — злякався Вадим, схоплюючи дружину за плечі.

— Душить,... ой, душить!... — прохрипіла Надійка, але в цю мить її пальці впоралися з замочком, і нашийник з мелодійним дзвоном упав на порожню тарілку.

— Що ж це таке! Ти, мабуть стомилася, набігалася та ще й не їла нічого, ось і реакція! — говорив схвильований Вадим, горнучи до себе дружину. — З'їж щонебудь, і все минеться!

Але румянець уже повернувся на обличчя Надійці, і вона подякувавши чоловікові за подарунок, знову зайнялася гістьми. Нашийник пішов по руках, викликаючи захоплення товариства, яке складалося переважно з мистців. Усі вважали, що Вадимові пощастило за безцінь купити справжній мистецький витвір.

Тіна взявши у Надійки нашийник, підбігла до дзеркала і притулила до грудей, милуючись його красою, яка на тлі її сірої шовкової сукні виступила в усьому блиску.

— Ти ж дивись, як він пасує до моєї сукні! Даю за нього вісімдесят долярів Надійко! — напівжартома гукнула вона.

—Хіба ж дарунки продають? — весело відповіла Надійка. — Та ще й подарунок коханого?

По вечері, під звуки „Заповіту", що його заграла на фортепіяні Надійка, Вадим зняв урочисто простирадло з картини, яка стояла на мольберті посередині майстерні. Перед глядачами на всю свою широчінь розлився Дніпро з Андріївським собором на першому пляні, з весняними задніпровськими луками вдалині. А на папероті собору, на тлі його білосніжних стін, з ледве примітною усмішкою на устах постать дівчини, дуже подібної до Надійки, з гілочкою розквітлої верби в руці. Весняним вітром, подихом води і молодої трави повіяло на присутніх з цього полотна.

—Ну й ну! — першим заговорив Микола, обходячи навколо мольберт, наче сподіваючись побачити ззаду ще якесь чудо.

— Здорово, братіку, скажу я тобі!

— Ні, ви лише погляньте на цю дівчину! Як вона увійшла в цей краєвид, злилася з ним! — вигукнула глибоко зворушена Тіна, не відриваючи очей від картини.

— Якже це так, н а ш а модерністка і захоплюється такими реалістичними картинами? — хтось пожартував з гостей.

— А я вважаю, що це не реалізм, це радше експресіоністичний твір... — задумливо зауважив Микола.

Вив'язалася гаряча дискусія. У кожного була своя думка, і кожний з властивою молодості самопевністю вважав її за єдиноправильну. І лише в одному погодилися всі: мистець дуже талановитий, а твір його прекрасний.

***

— Надійко, ти скоро? Годі вже тобі чепуритися, гарна й так! Надійка розчісувала перед дзеркалом волосся. Вадим підійшов ззаду і замилувався юним личком дружини, що його відбивала блискуча поверхня дзеркала. Надійка усміхнулася йому, злегка торкаючи уста губною помадою.

— Ти ж обов'язково одягни нашийника, він дуже добре пасуватиме до цієї суконки. Я зачекаю тебе на вулиці, виходь швидше, — з цими словами Вадим залишив кімнату.

„Ну, чого вона там вовтузиться? — вже з легкою досадою думав Вадим, нетерпляче міряючи хідник широкими кроками. — Аджеж була цілком готова, так ні, треба ще півгодини прокрутитись перед дзеркалом!"

Він ще й ще раз пройшовся до рогу і назад, але знайомих Надійчиних кроків не було чути.

Із заходу напливала чорна, з л о в і с н а хмара, віщуючи г р о м о в и цю. Люди п о с п і ш а л и по т р о т у а р а х, бруком б е з п е р е р в н о ю лавою с у н у л и авта. Теплий день ранньої нюйоркської осени доходив кінця. Сонце, зупинившись на краю хмари, сліпучо відбилося у вітровому склі якогось авта і зникло. Війнуло холодним вітерцем.

Вадимові увірвався терпець. Він підійшов до ґанку і глянув на вікна третього поверху, де було його мешкання. Вікна були закриті і гукати було безнадійно, бо гамір міста заглушив би його голос.

Тривога почала закрадатися в серце Вадима, але розум говорив, що в закритому мешканні нічого не могло трапитись, коли він, як вартовий, охороняє його ззовні. Ніхто не міг зайти туди непоміченим, але чомусь йому стало моторошно і він, перестрибуючи через дві сходинки, кинувся нагору.

Двері були зачинені. Уже не опираючись тривозі, Вадим гарячково намацав у кишені ключа і, не потрапляючи відразу до вічка, мусів зупинитися, щоб витерти піт, який раптово виступив на чолі.

Нарешті клацнув замок і Вадим вскочив до кімнати.

Надія лежала на підлозі горілиць, розкинувши оголені руки, які різко біліли на тлі темного килима. Лямпочка перед туалетним століком, відбиваючись в дзеркалі, яскраво освітлювала її мармурово біле обличчя з розтуленими устами, якими вона наче намагалася схопити повітря. Усе було дивно непорушне в цьому обличчі. І Вадим зрозумів, що вона ... мертва.

***

Коли перша хвиля дикого, непереможного жаху відкотилася, коли поліція забрала трупа, Вадим, опритомнівши, побачив себе, що сидить він на підлозі, поруч з місцем, на якому ще не затерся о б р и с Надійчиного тіла, окреслений прим'ятим ворсом килима.

Тепер, на зміну жаху, прийшов розпач. Прояснила свідомість безжально стверджила: „Нема Надійки, Надійка вмерла!" Але чому, чому?" Доктор промурмотів щось невиразне про раптовий спазм у горлі, про тромб у серці... Вадим не розумів, не чув нічого, одне тільки слово билося в скронях, викликаючи нестерпний біль у голові „Дед", — сказав полісмен, підвівшися з колін і закладаючи в покрівець вже непотрібну кисневу маску.

— Чому, чому?! — волав Вадим, залишившись один у своєму спустілому мешканні.

Він важко підвівся, спершись на килим обома руками, ступив два кроки, не знаючи, що робити, і раптом відчув під ногою срібний нашийник, який спав, мабуть, з Надійчиної шиї, коли її клали на ноші. Відруховo підніс до обличчя цю прикрасу, яка, здавалося, ще зберігала в собі тепло його улюбленої дружини.

Притис нашийника до уст і застогнав від болю, завив зі стисненими устами.

Але Надійка була мертва. Ніхто і ніщо не могло змінити того, що сталося. Життя байдуже йшло своїм шляхом, не рахуючись ні з горем, ні з радощами окремих людей.

(Продовження буде)

Відбулось засідання Ради міністрів УССР

Київ. — „Радянська Україна" з 18 жовтня ширше поінформувала про засідання Ради міністрів УССР 16 жовтня з участю голів облвиконкомів, Київського і Севастопільського міськвиконкомів і керівників відомств і центральних організацій, начальників залізниць, відповідальних працівників Ради міністрів УССР і Держпляну УССР. Як видно з повідомлення, найважливішою проблемою, якій було присвячене це засідання, була справа „виконання державного пляну розвитку народного господарства Української РСР" у загальному контексті постанов XXIV з'їзду КПСС. Газета інформує далі, що „народне господарство республіки... розвивається прискореними темпами відповідно до курсу, визначеного XXIV з'їздом КПРС". Подавши деякі дані про виконання і перевиконання „програми трьох кварталів по виробництву більшости видів промислової продукції, по продуктивности праці і прибутку", „Радянська Україна" пише, що „на засіданні було відзначено наявні недоліки в роботі окремих міністерств і відомств, зокрема Міністерства вугільної промисловости УРСР, яке не забезпечує сталої роботи вугільних шахт і Міністерства промисловости будівельних матеріялів УРСР, яке не виконує протягом останніх місяців плянів реалізації продукції. Не справилися з плянами 9 місяців будівельні міністерства республіки, через що своєчасно не введено в дію ряд важливих об'єктів у промисловості і сільському господарстві".

Засідання закінчилось стандартною постановою про конечність „посилити заходи", щоб виправити „явні недоліки в роботі". На засіданні промовляли голова Ради міністрів УССР О. Ляшко, а також секретар ЦК КП України Я. Погребняк.

В Польщі використовують безплатну працю дітей

Варшава. — На терені Польщі поширюється незадоволення батьків у зв'язку з намаганням комуністичного режиму безкоштовно використовувати працю дітей на різних державних проєктах. Ця дитяча праця офіційно має нібито „добровільний" характер", але фактично всі діти у шкільному віці зобов'язані виконувати безплатно назначені праці в місті і на селі. У самій, наприклад, Варшаві діти зобов'язані, як інформують, виконати на рік не менше як 80 годин безплатної праці на спеціяльних державних проєктах. Цю працю діти мають виконувати поза обов'язковими шкільними годинами, головно безпосередньо після навчання, або у вільні дні, при кінці тижня. На селах дітей заставляють помагати при збиранні урожаю, зокрема картоплі. В цьому році, з уваги на сильні дощі, це навіть загрожує здоров'ю дітей. Поширились також вістки, що у деяких випадках уряд закриватиме на якийсь час школи, щоб використати дітей на таких безплатних роботах.

Така практика, що її почав ширше стосувати польський комуністичний режим, не є якоюсь новістю для комуністичних країн, зокрема самого СССР, де від самого початку така „добровільна" праця поширена у формі всяких суботників тощо. Ідеться тут про примушення населення до праці також у т. зв. вихідні дні, тобто в суботи і неділі. Праця шкільних дітей стосується порядком доповнювання праці старших.

В Чикаго відбудеться конференція представників Відділів УККА

Ню Йорк (УККА) — Екзекутива Українського Конгресового Комітету Америки намітила відбути ряд конференцій з представниками Відділів УККА, щоби поінформувати їх про пляни праці Централі УККА в найближчому часі. Перша така конференція відбудеться в Чикаго в суботу 9-го листопада ц.р. В ній повинні взяти участь представники Відділів УККА середньо - західних і західних стейтів. Конференція відбудеться в Домі СУМА при 2457 Вест Чикаго евеню. Початок її в годині 1:00 по полудні.

В тій Конференції візьмуть участь члени Екзекутиви УККА: д-р Антін Жуковський — стейт Норт Дакота, інж. Богдан Федорак — Детройт, ред. Ігнат Білинський — Філядельфія, директор — Іван Базарко, Ню Йорк, пані Уляна Целевич —Чикаго та інж. Дмитро Григорчук — Чикаго. Темою нарад будуть справи, зв'язані з обороною прав людини в Україні, а передовсім — Валентина Мороза і Леоніда Плюща: — скріплення суспільно - національного життя української громади та її консолідація; наші зв'язки з політичним та громадським американським довкіллям; — УНФонд, як підставова фінансова база діяльности УККА, інформація Відділів УККА про їхню працю в своїх місцевостях. По коротких доповідях відбудеться дискусія.

Того ж дня о годині 7:30 вечора в тому ж приміщенні відбудеться зустріч учасників Конференції з українським громадянством м. Чикаго при спільній вечері.

Господарем Конференції буде місцевий Відділ УККА, що його очолює д-р Юліян Куляс.

Про ближчі інформації в цій справі можна звертатися до канцелярії УККА в Ню Йорку — Тел. (212) 924-5617 або до канцелярії Відділу УККА в Чикаго — 742 Норт Оаклей Булевард, Чикаго, Ілл. 60612 Тел.: (312) 486-6627.

У глибокій скорботі повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що у вівторок, 22-го жовтня 1974 р. упокоївся з Волі Всевишнього

бл. п.

о. ЗЕНОВІЙ ПАВЛОВИЧ

довголітній парох сіл Київця і Держава, катехит Державного Рільничого Ліцею в Черниці, а останньо душпастир-помічник о. пралата Климентія Приймі при церкві св. о. Миколая в Брукліні, Н. Й.

ПАНАХИДА відправиться в похоронному заведенні Trzaska, 6741 5th Avenue, Bayridge — Brooklyn, в п'ятницю, 25-го жовтня, о год. 5-ій вечора.

СВЯЩЕНИЧИЙ ПАРАСТАС відбудеться в п'ятницю, 25-го жовтня 1974 р. о год. 7-ій веч. в церкві св. о. Миколая, 256 19th Street, Brooklyn, N.Y.

ПОХОРОН в суботу, 26-го жовтня 1974 р. о год. 9-ій ранку з церкви св. о. Миколая, на український католицький цвинтар св. Духа в Hamptonburgh, Orange County, N.Y.

В глибокому горю:

дружина — НАДІЯ
сини: РОСТИСЛАВ з дружиною АЛЬФРЕДОЮ
ЛЮБОМИР з дружиною ІРИНОЮ
шваґер — д-р ВОЛОДИМИР СЕМКІВ з дружиною МАРІЄЮ і сином ПЕТРОМ
внуки: АНДРІЙ, ГАНУСЯ і АРКАДІЙ
Брат і Сестра в Україні
Сестри в Польщі
та близька і дальша Родина в Канаді і ЗОА

У вівторок, 22-го жовтня 1974 року упокоїлась в Бозі, на 84-му році життя, уроджена в с. Германівці, Україна

бл. п.

МАРІЯ з МИЗАКІВ ГУЧКО

ПАНАХИДИ — в четвер і п'ятницю, 24 і 25 жовтня 1974 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Trzaska, 67 41 5th Avenue (ріг 67-ої вул.) в Брукліні, Н. Й.

ПОХОРОН з того ж самого заведення в суботу, 26 жовтня 1974 р. о год. 9:30 ранку на цвинтар Moravian в Стетен Айленд, Н. Й.

В глибокому смутку:

сини з дружинами і дітьми: АКСЕНТІЙ, ВОЛОДИМИР, СТЕПАН і ЧАРЛІ
брати з родинами — МАТВІЙ і ВАСИЛЬ
сестра з родиною — АННА КУРИШ
та близька і дальша Родина тут, в Канаді, Україні, Румунії і Польщі

ПОДЯКА

Дня 11-го жовтня 1974 року відійшла від нас у Вічність наша Найдорожча МАТИ і БАБУНЯ

бл. п.

МАРІЯ з КОРЖЕВИЧІВ ЗАРИЦЬКА

Цією дорогою складаємо щиру подяку Друзям, Приятелям і Знайомим, що причинилися до улекшення нашого горя і вшанування пам'яті Покійної своєю численною участю в Панахиді.

Нехай Всевишній нагородить усіми благами Всечесних Отців Є. Шараневича — пароха української католицької церкви в Гемпстед, Л. Ай. та отця-совітника М. Старуха — пароха української католицької церкви в Мілвіл, Н. Дж. за відправлення Панахиди та переведення похорону.

Щире Спасибіг Іванові та Ванді Сенко власникам похоронного заведення за їхню особисту увагу і взірцеву обслугу.

Особливо дякуємо Родинам М. і Л. Кобринів, М. і М. Ломаґів та Ю. і Н. Штогринів за їхню щиру моральну піддержку в часі хвороби нашої Матері і Бабуні та поміч під час похоронних обрядів.

Сердечно дякуємо Друзям-Дивізійникам за відспівання Панахиди та переведення збірки на Український Католицький Університет св. Климента в Римі, замість квітів, згідно з бажанням Покійної Марії.

Збірку, яку перевели Панове Ю. Штогрин, М. Кобрин та І. Капчак принесла суму 555.00 долярів. Щиро-сердечне Спасибіг усім Жертводавцям і Збірщикам.

Зложили:

по 50.00 дол. — інж. М. і М. Ломаги, Г. і З. Зарицькі, В. і Х. Зарицькі, Працівники фірми ASP Co.;

по 30.00 дол. — І. і М. Зарицькі, д-р Б. і О. Дзеровичі;

25.00 дол. — інж. А. і І. Дзеровичі;

20.00 дол. — д-р Ю. і О. Руденські;

по 10.00 дол. — М. і Л. Кобрин, І. і А. Капчак, І. і Г. Плетеницькі, Ю. і Н. Штогрин, О. і О. Дацків, В. і О. Миськів, М. і Ш. Війтович Т. Долинська, В. і Е. Зарицькі, П. і К. Зарицькі, Я. і А. Балабан, Н. і Б. Сірані, Працівники фірми "S.S. Prod.";

по 5.00 дол. — С. і Н. Кулинич, С. і М. Коханівські, І. і М. Цьопик, М. і О. Курчак, В. і Н. Шпачинські, П. Грещук, В. і Ю. Захарія, С. Маланчук І. і Ю. Солтис, В. і О. Погорецькі, М. Кузів, А. і О. Копистянські, Т. і М. Липинські, І. і А. Лотоцькі, В. і А. Геруди, А. Бендерська, П. і А. Дембіцькі, М. і К. Мицьо, Я. і М. Копистянські, П. і Є. Квозко, М. і С. Саґаті, І. і Є. Кульпаки, Я. і І. Закаляк, К. і А. Липинські.

Зібрану суму переслано дня 21-о жовтня ц. р. до Риму на руки Їх Блаженства Патріярха Кир Иосифа.

Сини: ГІЛЯРІЙ з дружиною ЗЕНОВІЄЮ
ВОЛОДИМИР з дружиною ХРИСТИНОЮ
БОГДАН з дружиною ЗЕНОВІЄЮ
Внуки: ВОЛОДИМИР, ЮРІЙ ГІЛЯРІЙ, МАРІЯ, БОГДАН

СВІТЛИЧКА

89-го Відділу СУА в Кергонксон, Н. Й.

В КЕРГОНКСОНІ на СОЮЗІВЦІ

відбуваються кожної суботи від 10-12 год. дня

ЗАНЯТТЯ у СВІТЛИЧЦІ

яку веде п-ні ВІРА ЛЕГЕДЗА

Проситься всіх Батьків в цій околиці зголосити своїх малят. Рівнож повітаємо радо дітей-гостей.

СУА провадить також

СУБОТНЮ ШКОЛУ УКРАЇНОЗНАВСТВА.

Зацікавлених просимо зголоситися. Інформації можна одержати телефонічно

від п. Лідії Яців, ч. тел. 626-0107

УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЯ й ОРГАНІЗАЦІЇ, що приміщуються в Українській Централі

— влаштовують —

ТРАДИЦІЙНИЙ ОСІННІЙ

ФЕСТИН - ПІКНІК

який відбудеться

в неділю, 27-го жовтня 1974 року

Початок о год. 1-ій по пол.

у власних залях і на площі

при 240 Hope Avenue, Passaic, N.J.

БЕЗ ОГЛЯДУ НА ПОГОДУ

В програмі: спортові гри, колесо щастя, биття горшків, перегони в мішках, цілець і багато інших розваг.

Фантові виграші експонатів, добрий буфет, здорові і різноманітні напитки. Музикою завідує Клюб „Київ".

Експонати можна складати у проф. Рудакевича, тел. 365-0492 або в Українській Централі.

Вступ: дорослі $1.50, для дітей і молоді вступ вільний. Щиро запрошуємо всіх Членів, Молодь і Громадянство.

ОКРУЖНА РАДА СОЮЗУ УКРАЇНОК, 12-ий ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА та ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ОЧСУ

щиро запрошують на

ДВАНАДЦЯТУ ІНДИВІДУАЛЬНУ МАЛЯРСЬКУ ВИСТАВКУ

МАРІЇ ГАРАСОВСЬКОЇ-ДАЧИШИН

(Рим, Кастельгандольфо, Помпеї, квіти, пейзажі, композиції та ікони)

що відбудеться у ЧИКАҐО

в днях 1-10 листопада 1974 року

в Ґалерії „Левів", 2353 Вест Чикаґо Авеню

ВІДКРИТТЯ:

П'ЯТНИЦЯ, 1 ЛИСТОПАДА, год. 8 вечора

Слово про мисткиню виголосить:

журналістка п-ні ОЛЬГА ЛУЦИК із Міннеаполіс

Виставка відкрита кожного дня від 11-ої ранку до 10-ої вечора, у неділі від 9-ої ранку до 10-ої вечора.

Вступ вільний — Каталог $1.50 — Кава — Солодке

КУЛЬТУРНО-ГРОМАДСЬКИЙ КЛЮБ у ДЕТРОЙТІ

— влаштовує —

Виставку Образів

ЯРОСЛАВА ВИЖНИЦЬКОГО

В П'ЯТНИЦЮ, 28-го ЖОВТНЯ, о год. 7-ій веч. в ГАЛЕРІЇ „ЕКО"

при вул. Район 26655, Ворен.

Крім п'ятниці, виставка буде відкрита в суботу від год. 10 рано до 9 вечора і в неділю, від год. 10 до 2 по пол.

Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України

повідомляє, що

в днях 2-го і 3-го листопада 1974 р.

— відбудеться —

IV-ий З'ЇЗД

Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України

в готелі Коммодор в Ню Йорку

при 42-ій вул. — Лексінґтон Авеню

З ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

Субота, 2 листопада 1974
1. Реєстрація делеґатів — від 9 до 10 рано
2. Відкриття З'їзду — Молитва — год. 10:30
3. Вибір Президії З'їзду
4. Прийняття порядку нарад
5. Відчитання і затвердження протоколу ІІІ-го З'їзду
6. Вибір Комісій: Мандатної Номінаційної Резолюційної Фінансової
7. Звіти:
   а) ГУ ОЖ ОЧСУ
   б) Контрольної Комісії
   в) Організаційного Суду
8. Звідомлення Мандатної Комісії

ПЕРЕРВА

9. Дискусія над звітами
10. Висновки — Уділення абсолюторії ГУ ОЖ ОЧСУ

Година 7:30 вечора

ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ — БЕНКЕТ

Привіти Організацій

Мистецька програма

Неділя, 3 листопада 1974
1. Звіти Комісій — 9 год. ранку
2. Дискусія над звітами
3. Схвалення Резолюцій
4. Затвердження бюджету ОЖ ОЧСУ
5. Доповідь: „Україна і ми" — І. Вовчук
6. Доповідь: „Жінка в національному самоставленні там і тут" — Оксана Керч
7. Вибір Керівних Органів ОЖ ОЧСУ
   а) Головної Управи
   б) Контрольної Комісії
   в) Організаційного Суду
8. Внески й побажання
9. Закриття З'їзду

ГОЛОВНА УПРАВА ОЖ ОЧСУ

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Найдорожчої ПРАБАБУНІ, БАБУНІ і МАМИ

бл. п.

ЕВГЕНІЇ РОГОЖІ

відправиться

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в п'ятницю, 25-го жовтня 1974 року

о год. 7:20 ранку

в церкві св. Юра в Ню Йорку

Родину, Приятелів і Знайомих просимо в цей день згадати Покійну в своїх молитвах.

Син РОМАН з Родиною

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Карла Смеречинського

Батька учительки Школи Українознавства ім. Т. Шевченка в Рочестері, Н. Й.

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ЗБІР

складає 45.00 долярів

на Фонд УВУ.

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ моєї Незабутньої ДРУЖИНИ

бл. п. НІНИ ЯНОВ

буде відслужена

ПАНАХИДА

ЗА ВІЧНИЙ СПОКІЙ ЇЇ ДУШІ

в Українській Православній Катедрі СВ. ПОКРОВИ БОЖОЇ МАТЕРІ у САУТФІЛД, Міч. (9-та миля) 21931 Еверґрін Роад

в неділю, 3 листопада 1974 р.

о год. 11:30 дня, після Служби Божої

Прошу Учасників Визвольної Боротьби, Посестер, Побратимів і Знайомих Покійної в цей день спільно зі мною вшанувати Її Світлу Пам'ять.

Муж — МИКОЛА

МИСТЕЦТВО ФЕСТИВАЛЬ

2-3-го ЛИСТОПАДА 1974 р., ЧИКАҐО, Ілл.

Заходами КУЛЬТУРНОГО КОМІТЕТУ СУСТА-Захід

Субота, (10-6 години) та неділя (12-6 години)

МИСТЕЦЬКІ ВИСТАВКИ
ВИСТАВКА ІКОН
ДОПОВІДІ з ПРОЗІРКАМИ
УКРАЇНСЬКІ ФІЛЬМИ
ФОТОГРАФІЇ
ПАНЕЛЬ

ДОПОВІДАЧІ:

Слави Ґеруляк (Ню Йорк), Карен Зелізко (Чикаґо), Радослав Жук (Монтреаль), Іванка Іванчук (Чикаґо), Константин Мілонадіс (Індіяна), Марко Царинник (Торонто)

ROBERTO CLEMENTE HIGH SCHOOL
Western & Division — CHICAGO, Ill.

Субота, (7-9 години)

Поезія Нюйоркської Групи поетів:

ОЛЕГ КОВЕРКО (Чикаґо)
ЮРІЙ КОЛОМИЄЦЬ (Чикаґо)
МАРКО ЦАРИННИК (Торонто)

Субота, (9-2 години)

ЗАБАВА

ОРКЕСТРА „ЧЕРВОНА РУТА" з НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
SHERATON-CHICAGO HOTEL
505 N. Michigan Avenue — CHICAGO, Ill.

ПОВІДОМЛЕННЯ УККА

ОСІННЯ КАМПАНІЯ ЗБІРКИ ФОНДІВ УККА

Український Конгресовий Комітет Америки в кінці вересня цього року започаткував акцію збірки фондів на виконання своїх зобов'язань продовжувати послідовну кампанію в справі звільнення В. Мороза і Л. Плюща та в обороні прав людини в Україні. Канцелярія УККА вислала Платникам Національного Датку осінне звернення з проханням вплачувати свої пожертви на три Фонди, а саме:

1. Фонд Оборони Прав людини в Україні.
2. Національний Даток за 1974 рік.
3. Фонд Дому УККА-СУА.

Подаємо перші висліди нашої осінньої збірки, що засвідчили доброзичливу поставу нашого громадянства, дала добрі висліди в перших двох тижнях жовтня місяця.

І так: на Фонд Оборони Прав Людини в Україні вплатили:

Відділ УККА в м. Гюстон, Тексас	—	$550.00
Головна Управа ООЧСУ, Ню Йорк	—	500.00
Об'єднаний Комітет — Відділ УККА, Н. Йорк	—	479.00
Відділ УККА — Оборн, Н. Й.	—	460.00
УНСоюз, Ню Джерзі	—	250.00
СУК „Провидіння", Філядельфія, Па.	—	100.00
Т-во Українських Інженерів, Н. Йорк	—	100.00
Союз Земель Соборної України	—	75.00
Відділ УНСоюзу 171, Джерзі Сіті, Н. Дж.	—	50.00
Т-во Українських Бібліотекарів	—	25.00

Це були вплати Організацій. На той же фонд вплатили слідуючі особи: найбільша вплата, яка вплинула на цей фонд, це була пожертва в сумі 1,000.00 дол. (одна тисяча), що її зложила п-і Анастазія Соколовська. Далі вплатили: п. М. Бойчук — 100.00 дол.; по 50.00 дол.: п. Й. Лисогір і п-тво Я. і Ст. Ільницькі; п-і К. Троз — 40.00 дол.; по 30.00 дол.: п-тво Е. і М. Березн, п-і І. Джус; по 25.00 дол.: мгр У. Дячук, п-і О. Ашер, п. І. Баран, д-р О. Оришкевич, п. М. Сидорко; по 20.00 дол.: п. Е. Ляхович і п. С. Ковальчук.

Національний Даток за 1974 рік

Відділи УККА започаткували акцію збірки Датку (Виказ всіх Жертводавців за 1973 рік появився в часописах: „Свобода", „Америка" і „Народна Воля").

Нижче подаємо список Відділів УККА, які вже переслали перші збіркові листи:

Відділи УККА:

Норт Дакота (голова д-р А. Жуковський)	—	$300.00
Рочестер, Н. Й.	—	250.00
Гартфорд, Конн.	—	280.00
Пассейк, Н. Дж.	—	250.00
Аліквіппа, Па.	—	180.00
Бінгемтон, Н.Й.	—	150.00
Бриджпорт, Конн.	—	150.00
Бостон, Масс.	—	150.00
Гастінгс он Гадсон, Н. Й.	—	140.00

В міжчасі вплинули на Національний Даток індивідуальні пожертви, але, на жаль, з браку місця, не подаємо їх зараз у нашому виказі. Вони будуть проголошені своєчасно у „Вістях УККА" ч. 25.

З листів до Канцелярії УККА:

Враз із пожертвами напливають і листи із дуже зворушливим змістом: Василь Шеремета із Ірвінгтону, Н. Дж. пише: „Я виконував свій національний обов'язок від 1950 року, вплачуючи свій Національний Даток. А тепер я вже на пенсії, яка є невелика, а життя дороге. Тому мені пробачте, що я висилаю тільки 20 долярів, а то: $10.00 — Національний Даток, $5.00 — на Дім УККА і $5.00 — на оборону прав людини в Україні."

Йосип і Стефанія Порайко з Лос Анджелесу, Каліфорнія, пересилають чек на суму $75.00 з таким розділом: на Дім УККА — $25.00, на Національний Даток — $25.00 і на оборону прав людини в Україні — $25.00. Щасти Боже у Вашій праці!"

Катря Васильквич з Гермінї, Па. пише: „з болем в серці повідомляю, що муж мій, бл.п. Дмитро, помер. Живу на маленькому сошиєл сек'юріти. Мені прикро звертати Вам порожню коверту тому, що розумію, що це є своя хата, якої я тут на жаль не маю. Залишилось все, що ми з моїм мужем придбали, в Західній Україні. Живу з ласкавої, бо найменшої ставки сошиєл сек'юріти, але свою доляру лепту на придбання Дому посилаю. Господи! Щасти Вашим замірам!"

АКЦІЯ:

„В СВОЇЙ ХАТІ..." — ДІМ УККА В НЮ ЙОРКУ. ПЕРША ТИСЯЧА ДОЛЯРІВ — ЗАВЕРШЕНА!

На ЗАКЛИК Українського Конгресового Комітету Америки з вересня ц.р.

„БУДЬТЕ ФУНДАТОРОМ ДОМУ УККА І НОГО УСТАТКУВАННЯ!"

— відповіли своїми вплатами (від 30 вересня ц.р.)

Громадяни:

$100.00: п. Володимир Павло Дучинський — Клівленд, Огайо.
$ 30.00: д-р Ярослав Очеретько — Ню Йорк.
$ 25.00: п.п.: Евген Гутович — Гленделйл, Ню Йорк.
Александер Ясски — Міннетонка, Мін.
Теодор Терен-Юськів — Ню Йорк.
Микола Танчук — Вілмінгтон, Дел.
Катерина Датків — Менчестер, Ню Гемпшир
Григорій Половко — Клівленд, Огайо.
Павло Серна — Маямі Віч, Фла.
Ніна Гелеціньска — Міннеаполіс, Мін.
Петро Бойко — Парма, Огайо.
Інж. Роман Білинський — Ню Йорк.
Мирон Карбівник — Філядельфія, Пенс.
Ігор і Орися Руденські — Парма, Огайо.
Микола Василик — Елленвіл, Н.Й.
Юрій Личковський — Семіноле, Фла.
Осип і Стефанія Порайко — Лос Анджелес, Каліфорнія. Григорій Ганич — Філядельфія, Пенс. Осип Рінник — Ню Брансвик, Н. Дж.
$20.00: Антін Оттенбрайт — Квінс Вілледж, Н.Й.
Остап Миськів — Аліквіппа, Пенс.
$15.00: Роман Кокорудз — Філядельфія, Пенс.
$10.00: Всч. о. Андрій Хлистун — Філядельфія, Па.
$ 5.00: Роман Бегей — Сіетл, Ваш.
Евген Власевич — Кольовія, Н. Дж.
Василь Шеремета — Ірвінгтон, Н.Дж.
Катря Васильквич — Гермінї, Пенс.

ОРГАНІЗАЦІЇ

$250.00: Укр. Нар. Союз — Централя — Джерзі Сіті
$100.00: СУК „Провидіння" — Централя — Філядельфія, Па. Комітет Об'єднаних Українських Американських Організацій — Метроп. Відділ УККА — Ню Йорк.

Дальші вплати „Фундаторів Дому УККА і його устаткування" будемо проголошувати!

Український Конгресовий Комітет Америки

Список ч. 1.

ЗА ЯКИЙ „ОСТАННІЙ" ОБОВ'ЯЗОК НАЦІОНАЛІСТИЧНОЇ ГЕНЕРАЦІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ня є можливе, коли б ліше керівники трьох ОУН мали хоч крихітку бажання поступитись не молодим, — а своїми особистими амбіціями. І тоді: наступило б „об'єднання" сеньйорів націоналістичної генерації, тоді „остання" генерація виконала б свій „обов'язок", тоді українська суспільність на чужині дістала б ще одну... декорацію, типу екзильного уряду УНР. Мрії декого сповнилися б, не зважаючи на те, що українській справі це не принесло б абсолютно жодної користі. Таке поєднання чи якась інша „конфігурація" раз на завжди замкнула б двері молодшій генерації до ОУН і вона раз на завжди опинилася б поза рямками організованого націоналізму.

В чому суть проблеми молодшої націоналістичної генерації?

Склалось так, що в системі всіх трьох ОУН, молода націоналістична генерація стала глядачем, спостерігачем, а не творцем і співдіючим чинником. У дуже багатьох випадках заслужені сеньйори її зреду кували, де це було можливе, до сліпого виконання, а де цього не можна було осягнути — випхали поза рямці ОУН. Всі три ОУН без молодого поповнення добігають до свого кінця. Багато з її керівників не усвідомлюють собі, що вони доводять цей твір, зі світлими традиціями, з помилками і мудрими потягненнями, з героями і обивателями, ідеалістами і „апаратчиками" — до музейного експонату.

На жаль, теперішня дійсність і життя кажуть нам, що ані об'єднання трьох ОУН, ані співпраця між ними, ані ставка на найсильніших (а хто з них найсильніший?) не в силі розв'язати дуже тяжкої кризи, яку переживають всі три ОУН. Зліквідувати цю кризу можна лише почерез омолодження всіх трьох ОУН через введення у їхні проводи людей з високими кваліфікаціями, які знають добу, в якій ми живемо, які б знали потребами нашого народу, а не спогинами про минуле.

Зацікавлення „чужими колами" проблемою об'єднання чи співпраці трьох ОУН для нас не повинно бути жадним аргументом. Кожний „чужий чинник" (чомусь про нього починають все більше говорити у нас...) хотів би бачити в „об'єднаній" ОУН музейний експонат, а не силу, з якою той „чужий чинник" мусів би рахуватися. Чим дальше кожна ОУН і кожна українська група, якими справами вона не займалася б, буде стояти від того загадкового „чужого чинника", тим краще буде для української справи і для кожної української групи. Тільки вповні незалежні, фінансово і політично, українські групи можуть виконувати українську роботу — політичну, революційну, ба, навіть культуру. Кожна залежність (зокрема фінансова) перемінює дану групу в чужого агента, який перестає бути українським чинником і стає втіленням того „чужого чинника".

Тому було б цілковитою помилкою націоналістичним сеньйорам на будь-кого орієнтуватися. Вони зробили б найбільшу прислугу українській справі, зокрема ті, які вже понад тридцять років є „незаступимі" на своїх постах, коли б вони зійшли з п'єдесталю тієї незаступности, з почестями і славою, і віддали своє місце молодшій генерації..

Ми є свідками, що серед молодших немає того антагонізму, тієї ворожнечі, нетерпимости і хворобливого амбіціонерства, що було і дальше є типовою ознакою багатьох сеньйорів. Перед тією молодшою генерацією, яка хоч розчарувалася у практиках сеньйорів, але дальше залишилася націоналістичною, стоїть питання чи вона має бажання повернути українському вповні національмзмові ті українські властивості, яких його позбавлено в останніх тридцятип'яти роках, чи буде вона стояти і дальше осторонь. Ми бачимо, що було б великою помилкою молодшої генерації, коли б вона втікала від націоналізму.

Сьогодні саме націоналізми різних народів творять новітню історію і є рішальними чинниками нашого часу. Націоналізм не є ані пережитком, ані відгомоном минулого. Він є сучасністю. Але з нього треба позбутися всіх чужих впливів, які нам насильно накинуто. Майбутнє за націоналізмом, але за націоналізмом демократичним, гуманним і шляхетним. За націоналізмом, який би поєднав теорію з практикою і який гарантував би не лише в теорії, але й у практиці гідність і свободу не лише спільноти, але й у першу чергу одиниці. Бо що з того, що спільнота чи народ є вільні, коли одиниця є поневолена?

Чи можна це осягнути? Безсумнівно, що можна.

Поперше — сеньйори націоналістичних організацій повинні відійти від українського політичного життя. Багато з них мали, може, дуже добрі наміри, пожертвували дуже багато в особистому житті, але, на жаль, подавляюча більшість з них не здала іспиту державницької і політичної зрілости. Не заперечуючи їхнього патріотизму і відданости українській справі, на їхній совісті лежить тяжкий тягар 35-річних помилок і невдач. Вони відповідальні за те, що колись хрустально - чиста ідея українського націоналізму стала сьогодні сумнівної вартости чинником у нашому політичному житті. Для молодої генерації націоналізм всіх трьох ОУН, на жаль, не стає притягаючим чинником. Лише з відходом сеньйорів була б можливість очистити задушевну атмосферу перманентних розколів у усіх (дослівно в усіх) проявах нашого організованого життя.

По-друге — на місце сеньйорів повинні прийти в першу чергу молоді люди, молоді професіоналісти, які здобули високу освіту в повоєнних роках, які були б фінансово незалежні і в першу чергу незалежні від будь-якого „чужого чинника". Велика група цих молодих людей настільки дорожить ідеями і здобутками українського націоналізму, але націоналізму гуманного і шляхетного, націоналізму „з людським обличчям", що вони радше відійшли чи відходять від організаційних рямок ОУН, чим створювати дальші ферменти чи розколи. І саме за цими людьми тепер слово до сказання, а не за сеньйорами.

Вони повинні:

Провести основну ревізію теорії і практики організованого націоналізму, чого так страшно бояться деякі сеньйори. Той саме націоналізм слід очистити від тих елементів, які нас руйнували і ввести до нього животворчі і конструктивні ідеї відродженого націоналізму в Україні;

Створити атмосферу довір'я, взаємної пошани і респекту, що може стати запорукою у створенні, якщо не ділової нової організованої сили, то хоч своєрідного моделю, який був би зразком, як можна корисно і позитивно, не лише працювати для української справи, але й вести визвольну боротьбу.

Все це під силу молодій і думаючій націоналістичній генерації.

В ЧИКАГО ВРОЧИСТО ЗАКІНЧЕНО...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

собор завдяки ентузіястичній жертвенності його парафіян коштом понад двох мільйонів долярів, з чого сплачено вже більше як півтора мільйона. Залишилося до сплати лише коло 500 тисяч долярів, в цьому зараховані суми за приходство й за церковне устаткування. Мірилом жертвенности парафіян є проголошений список будівничих собору, з-поміж яких коло 500 родин пожертвувало від 1,000 до 19,000 дол. (що найбільшу суму жертвували д-р Роман і Лідія Смик).

Собор побудовано в українському стилі за проєктом архітекта інж. Я. Корсунського, і він став у Чикаго оригінальною архітектурною атракцією. Телевізійна станція Сі-Бі-еС передавала обширний окремий репортаж про собор із багатством світлин його зовнішности і внутрішньої конструкції. На малі обсерваційної вежі Сірса, що завершує 110-поверховий, найвищий хмаросяг світу, зараховано наш собор до об'єктів, вартих огляду, бо він і визначається на загальному виднокрузі Чикага своїми золотоверхими банями. Собор святих Володимира й Ольги відмічений також у туристичному провіднику Чикага й відвідують його туристи з різних частин світу, вписуючись до пропам'ятної книги його відвідувачів. За собором розлога огороджена площа для постою авт. Перед собором насаджено декораційні кущі, а кругом заведено травники, все це разом з модерним освітленням надає соборові особливого чару. Собор має новочасну систему огрівання й охолоджування та мелодійні електронічні дзвони. Під собором міститься й модерно влаштована авдиторія, в якій на прийняття при столах є коло 600 місць, а на імпрези — коло 1,000 сидячих місць. Поруч модерно влаштована кухня. Авдиторією користуються не лише сама парафія, але також і інші громадські організації: Союз Українок Америки відзначав тут 50-річчя „Нашого життя", тут відбувся літературний вечір Зої Когут, тут Братства УСС і Дивізійників відзначатимуть свої ювілейні річниці, а на 1-3 листопада заповіджені тут Дні Української Книжки, якими започаткується похід з українською книжкою в ЗСА і Канаді під протекторатом Українського Книжкового Центру.

Парафіяльна громада св. Володимира й Ольги має повне право пишатися тим своїм справді незвичайним подвигом — собором, який красою і зразковим оформленням довкілля вже здалека притягає очі прохожих. Коли до цього додати шість 3- і 2-поверхових парафіяльних будинків, що півколом оточують собор — парафіяльну канцелярію, культурний осередок (переданий у користування молоді), приходство, 2 житлові будинки для старших членів парафії і будинок філії УКУ, то це все можна назвати справжнім „українським кварталом", який промовисто свідчить і доказує, як багато можна осягнути спільною працею, єдністю, ентузіязмом і вірою в силу ідеї.

М. Денисюк

Довговічність людей в СССР є легендою — твердить Медведєв

Цюріх, Швайцарія, (І. Лучишин). — На цю тему мав неподавно доповідь у високій технічній школі в Цюріху професор біології Жорес А. Медведєв, відомий російський дисидент, що виїхав з СССР і оселився в Лондоні. У цій доповіді він ствердив, що в усіх 500 випадках перевірених в СССР старих людей, які казали, що дожили 120 до 165 років, виявилися фантазією. При контролі їхнього віку не було ні одного випадку, щоб хтось з них довів своє твердження письмовим документом дати уродження.

Багато синів мешкають у тій самій місцевості, що мають ті самі прізвища, що й їх батьки. Чи має це якесь значення, коли якесь свідоцтво уродження загубилося? Наприклад, дехто із совєтських громадян подав дату свого уродження на кілька, чи й кільканадцять років вище, щоб під час війни звільнитися від військової служби. Багато науковців, які досліджували віки цих людей, повірили в це, що їм подано.

Медведєв розвіяв методично всі дальші спекуляції, що їх могли допуститися різні хитруни, щоб тільки уходити за старшого віком. У СССР найбільше таких „довговічних" людей було в Грузії, у місцевості, звідкіль походив Сталін. Він часто велів себе фотографувати з такими „понадстолітніми щасливцями" і давати їм за це високі нагороди.

Взагалі, кожному понадстолітньому в СССР живеться далеко краще, ніж усім молодшим. Його більше шанують. Він дістає від держави та від населення різні подарунки. Були випадки, що в честь понадстолітнього випускали навіть окремі поштові марки. Тому серед підсовєтських людей трапляються такі, що за всяку ціну хочуть уходити за „старших", — навіть і неправдою.

Проф. Медведєв довів на підставі статистики і проведених в СССР досліджень у 1972 році, на велике здивування всіх геронтологів, що обіг крови і всі інші тілесні функції совєтських стариків є ті самі, що й усіх коло 60-літніх людей. Медведєв сказав: „Немає ні в СССР, ані деінде джерела молодости! Кажуть, що лагідний гірський клімат сприяє високому вікові, але легко довести, що й на висоті морського рівня багато людей дожило живе. Рівнож можна зустріти щасливців довгого віку в гарячих, чи й у зимних зонах нашої планети".

ВІДДІЛИ УНС...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

новано приявних на цих нарадах попереднього предсідника Відділу Василя Соболя та пані Варвару Коциляк. Головний предсідник Йосип Лисогір у стій доповіді з'ясував загальний розвиток і досягнення УНСоюзу, зокрема в організаційній праці, за дев'ять місяців цього року. На закінчення п. Лисогір відзначив золотою ювілейною відзнакою УНС, видиною з нагоди 80-ліття „Свободи", п. Ярослава Блищака, секретаря Відділу, за його організаційні успіхи в минулому році. В дальшій дискусії та обміні думками взяли участь, крім згаданих відділових урядовців, приявний на цих нарадах о. Андрій Микита, п. С. Кульчицький та інші, заторкуючи організаційні потреби і можливості в тому районі, активність молоді, потребу окремого організатора та загальні проблеми громади.

В нарадах взяв участь місцевий молодий адвокат Я. Сочинський з дружиною, син відомих наших громадян д-ра і пані Сочинських з Брукліна.

ТАРЗАН, 7197. СУДДЯ БРАНД ВІДХОДИТЬ

Чому ти відштовхуєш мене, Серіго, коли я так багато зробив для тебе?!

Не стій передо мною навколішках!.. Ти схожий на прохаючого собаку... Ніхто в мене не жебрає... Я тільки дістаю те, що я захочу!

Ти безсердечна! Ти любиш тільки золото!!!

Золото, Ерику, відрізняється від любови — Золото не може зрадити тебе...

Ваш капелюх, пане!

Ти є неначе той Мідас!.. І так, як в тій грецькій легенді, ти ще колись переконаєшся, що є речі більш варті від золота...

Залиши свою „проповідь" для свого суду, дорогий пане судде!